

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec po 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovoliho pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovenski poslanci in „Jugoslovanski klub“.

Čenjeni „Slovenec“ v svoji številki z dne 24. marca t. l. torej ne ve, kaj sem se razgovarjal z novovoljenimi poslanci, okolo katerih sem te dni bil hodil v Ljubljani. Drage volje ustrezem njegovi zvedavosti. Pri tej svoji izpovedi ne bodem se zmenil za hudomušne opazke, s kojimi je omenjeni list zabelil svojo notico. Politično življenje mi je v teliko že ustrojilo kožo, da sem postal popolnem nepristopen časnikarskim ljubeznivostim svojih političnih nasprotnikov.

Kak povelj tedaj in kaki nagibi so me te dni bili napotili v belo Ljubljano? Gola domovinska dolžnost, gospoda „Slovenčeva“, izviračica iz istinitega čuta za narodni in deželni blagor! Prisvajam si namreč nekoliko politične razsodnosti ter nekoliko preudarka glede dejanske parlamentarne situacije. Kakor vsak trezen rodoljub sodil sem i jaz, da so v skrajni nevarnosti najvitalnejše koristi našega naroda, kakor hitro nastopijo naši poslanci na Danaju zopet kot „membra disjecta“, mesto da bi, spoznavši skupnost interesov, zjedini se s hrvatskimi in srbskimi tovariši v jedno parlamentarno skupino, v „Jugoslovanski klub“.

Ta misel, katero sem v prijateljskem razgovoru priporočal tudi gg. poslancem „Slovenčeve“ stranke, pač ni izliv meglene sentimentalnosti, tem več rodil jo je praktični razum starejšega politika. Povsem jasno je, da smo izgubljeni slovenski poslanci, da na neodpusten način prejudiciramo najvažnejšim vprašanjem, ako domači prepričanec zanesemo v državno zbornico ter se ne moremo premagati v teliko, da bi, pozabivši mejsebojna stvarna in osebna nasprotja, skupno branili skupne narodne zadeve in interese.

Uspešnost parlamentarnega delovanja vsake frakcije zavisna je namreč od več faktorjev. Na njo upliva splošna konstelacija, število dotičnih členov in njihova disciplina, končno tudi osebna spretnost in parlamentarna izkušnost pojedinih poslancev.

Kar se tiče splošne konstelacije, trditi moram

pač, da položaj še nikoli ni bil tako ugoden za slovensko delegacijo, kakor baš dandanes. Državni zbor, broječ 425 poslancev, razbit je v obilico maloštevilnih frakcij. Najmočnejši klub je dandanes mladočeški, broječ le 62 členov. Jasno je torej kakor beli dan, da jugoslovanski klub, kateri bi imel 29 členov, postane že po svojem številu tako važen in čestokrat odločilen faktor, da ga ne bode mogla prezirati nobena vlada.

Konstelacija je tedaj skrajno ugodna za nas, toda izkoriščati jo moremo le v tem slučaju, ako se zjedini v jedno organično celoto. Vpoštevati nas bode le tedaj, ako smo združeni. Maloštevilne frakcije 7—8 mož se običajno ne uvažujejo, ali upliv in parlamentarna veljava raste v geometrični progresiji, kakor hitro jih pomnožite na 20—30 glasov. To se vidi že pri volitvi v razne odseke. Povsem gotovo je, da bode jugoslovanski klub primerno zastopan v vseh odsekih, dočim se na male otrinke prerado popolnoma pozabi!

In sedaj dejanska usposobljenost posameznih naših poslancev! „Slovenec“ je pač sila optimističen presojevalec vsikdar, kadar se bavi z ocenami lastnih svojih pristašev. Izogibljem se pa vsaki proti kritiki, le to dovoljujem si naglašati, da je izurjenost poslancev največ zavisna od temeljitih razprav in obilnih vaj v lastnem klubu. V tem oziru mi pa nihče ne bode ugovarjal, da so razprave o dotičnih parlamentarnih vprašanjih v večjem klubu, obsegajočem razna mišljenja in večjo različnost nazorov, mnogo bolj poučne, nego razmotrivanja v pritlikavih skupinah, zlasti če v njih prevladuje le jedno mnenje.

Iz vseh teh premis se da tedaj izvajati umevanje, da je uprav dolžnost slovenskim poslancem, združiti se s hrvatskimi in srbskimi zastopniki v „Jugoslovanski klub“. Pomisliti treba, koliko vprašanj, preznamenitih za politično in za materijelno bodočnost našega naroda, bi tak klub mogel pospešiti. Na bodem vseh našteval, le nekoliko jih hočem navajati. Zadnji dogodki na Primorskem obelodanili so, da se mora temeljito predrugačiti sistema lokalne vlade v tej nesrečni deželi. Z zdru-

ženimi silami lahko dosežemo, kar je neizogibno v obstanek naših primorskih bratov ter v obranitev avstrijske državne ideje na obalah sinje Avstrije, ako smo pa razcepljeni, potem bode zaman vse naše rizadevanje!

Na Koroškem urediti je šole in urade tako, da se slovenski živelj obrani pred grozečim potujčevanjem, istotako treba je rešiti na Štajerskem izgubljeno celjsko postavko v tej ali oni obliki. Celotni jugoslovanski klub bode tudi v teh ozirih gotovo imel mnogo tehtnejšo besedo, nego majhni odlomki, na katere se sicer razcepimo.

In koliko je gmotnih preznamenitih vprašanj, katera so v nevarnosti, kakor hitro jih ne podpiramo z vplivom združene velike frakcije! Deželno gospodarstvo na Kranjskem na pr. je v skrajni nevarnosti, ako se o priliki ogerske nagodbe, oziroma o priliki zvišanja konsumnega davka na žganje ne doseže primerni „praecipium“ za Kranjsko. Prizadeti smo dalje z nekaterimi problemi železniške politike Uprav v sedanjem položaju bode mogoče, uživotvoriti belokranjsko progno ter ob jednem zvezati dolenske železnice še po drugi črti, iz Novega mesta preko Bele cerkve, Šentjerneje in dalje s sosedom Hrvatsko, — toda izjalovijo se nam vsi napor, ako ne pritismo kot trdno zveržena masa vseh jugoslovanskih poslancev! —

Te konkluzije so čisto zasnovane in povsem neovrne. Celo to jih ne more omejeti, da se jih držnem izustiti jaz, oni poslanec telaj, kateri nima po „Slovencu“ niti najmanjših simpatij mej svojimi jugoslovanskimi tovariši. Temu nasproti moram naglašati le jedno: tu gre za dobro, pošteno stvar, in ta, vsaj pri poštenih rodoljubih, ne bi smela biti oškodovana niti v slučaju, ako jo priporoča in zagovarja mož, kateri je pri „Slovenčevem“ uredništvu v takisti nemilosti, kakor žalibog moja skromna oseba.

Končno le še jedno besedo! Iz „Slovenčevih“ besed razodeva se bojazen, češ, Šuklje priporoča „Jugoslovanski klub“ iz osebne častihlepnosti, ker hrepeni po vodstvu. Gospoda moja, ta vaš strah je prazen! Za stvar mi je, vnanjosti preziram.

LISTEK.

Narodopisni muzej na Dunaju.

Od svečnice imamo na Dunaju nov muzej za avstrijsko narodopisje. Dasi je še skromen, — nastavljen je v jedni sami veliki dvorani v borzinem poslopji, — vendar je izvanredno zanimiv. Omenim naj torej na kratko njegove glavne izložbe, zlasti one, ki so iz naših krajev!

Veliki vseh narodopisne razstave v Pragi in po nji nastal sklep, da se zgradi ondi poseben narodopisni muzej, je bil najbrž povod ustanovi temu muzeju po društvu avstrijskega narodopisja.

Takoj pri vstopu zapaziš velike božične jaslice, ki štejejo 256 človeških, 154 živalskih kipov in 24 zgradb. — V ozadu vidiš zgradbe betlehemskega mesta, iz katerega prihajajo v dolgi vrsti trije modri iz jutrovega s spremstvom proti sredini, kjer je votlina s sveto družino in s pastirci. — Na levi vidiš beg v Egipt; potem Jezusa v templju mej pismonki; na desni je v lični zgradbi ženitovanje v Kani galilejski. — Z-le originalne so obleke posameznih oseb. Te jaslice so dospete iz Tirolskega. Izza svojih detirskih let se spominjam še dobro, da smo otroci hodili gledat vsako leto v Ljubljani nekje na starem trgu velike lepe jaslice, ki so nam

prikazivale ves stari in novi zakon v svojih glavnih zgodbah, in ki so imele mehanično gibljive osebe. Stele so morda do 1000 kipev. Vsekakor naj se, ako so te in druge pri nas še ohranjene, na nje skrbno pazi in jih obvaruje! Za jasicami se vrste kmetške sobe in kuhinje. Znamenita je mej temi spalnica iz Beljaka. Nje pohištvo je bilo last meščanskega kotlarja. Tu vidiš: veliko rožasto omaro, v kotu uro z orgljami, ki igrajo 8 komadov, mizo s ploskvo razobarvenih lesov, izrezlane stole in dvojno postelj. Perilo ima pristne slovenske okraske. — Razstavljena je dalje češka stanica iz Moldavije ter izbi silezijskih Goralev in Slovakov, v kateri sta dve figurini v moški in ženski narodni noši. — Oprava vseh teh stanic je jako zanimiva; le škoda, da je njihovo število tako majhno!

Ob stenah dvorane so v omarah najraznovrstnejše izložbe, razvrščene so večinoma po predmetih. Vseh objektov v muzeju je nad 6000! Razvrstitev je vsled tesnega prostora sem ter tja pretrgana, a drugod zopet prenakopičena; no, vse je izloženo po možnosti pregledno, tako da se lahko proučuje različnost raznih narodnosti.

Tu vidimo posode iz gline (mej temi zbirko iz Srednje vasi na Koroškem), iz stekla, iz porcelana, jedilno orodje in kuhinjske priprave, kozarce, steklenke, čutare in razne vrče. (Mnogo tega

je iz Kranjske) pipe, pušice, pasove in jermenje, priprave za razna ročna dela, glasbena orodja in godala, karte za igre, pratike, tehtnice, obleke in perilo, deloma v kosih, deloma na figurinah. Figurin je zlasti mnogo iz Dalmacije, predstavljajočih nam možke in ženske noše iz okolice zaderske kninske in dubrovniške; — v figurini sta tudi Slovakinja in Huzul, ter ženska iz Kočevja. Razstavljene so mnoge ženske „avbe“, ženitvauške, praznične in delavniške; v velikem številu so zastopane iz Koroškega in iz Kranjske. Nekatere od teh so darilo vladnega svetnika pl. Globočnika. Nadalje je tu zbirka krink, kakoršne so bile v rabě pri uprizorjenji narodnih iger na Tirolskem in Solnograškem — ter zbirka lepoticja; zlasti je znamenito ono iz Dalmacije. Videl sem pečnice (mej temi sem pogrešal one, po Kranjskem toli razširjene pečnice s podobami Matere božje), svetilke in svečnike, ključce in ključavnice, kuhinjsko in poljsko orodje, zbirko kolovratov, nožev, sekir itd. — V velikanskem številu so izložene tudi svetniške podobe, krži, rožni venci in božjepotni spominki. Ogromna je končno zbirka pisanic ali piruhov, nekateri iz krasno ornamentiko in napisu. Iz naših krajev nisem mej njimi opazil nobenih. Dasi so piruhi povsod velikonočni običaj, ne vem, ali jih ne delajo pri nas več v onem umetniškem načinu kot nekaj. Vse-

Združite se v celotno skupino, delajte za narod, kateri Vam je poveril častno svoje zaupanje ter izročite vodstvo onemu poslancu, koji nadkrijuje svoje tovariše po svoji razsodnosti, svojem znanju in političnem ugledu! Preskromen sicer nisem, vendar Vas zagotavljam: Jaz za svojo osebo bom dem presrečen, ako me objektivna nepristranska ocena v vseh teh ozirih proglasi celo za zadnjega in najmanj vsposobljenega mej vsami našimi zastopniki!

Na Dunaju, 26. marca 1897.

Fr. Šuklje.

Ne bodite malenkostni!

Z zadoščanjem smo zadnje mesece opazovali, da se klerikalna stranka čedalje bolj uklanja narodni želji, katero je prvi sprožil naš list, naj bi se vsi jugoslovanski poslanci v obrambo narodnih interesov združili v jeden skupen klub, in to je na naši strani znatno uplivalo, da se tekom državno-zborske volilne borbe nismo posluževali enakih sredstev, kakor nasprotna nam stranka. Nam se zdi jugoslovanski klub tolike važnosti, da smo zaradi njega marsikaj prezrli, da bi se le načelna razlika mej narodnimi in klerikalnimi poslanci ne premenila v osebno nasprotstvo in da bi to ne razdrlo, kar se je pred volitvami dogovorilo in razglasilo.

Ne vemo, kakega mišljenja so klerikalni poslanci sedaj glede jugoslovanskega kluba. Prikrivali so to jako skrbno do današnjega dne. Vemo, da so nekateri odločni nasprotniki tej ideji, dasi je bilo v naprej povedano, naj bi veljala klubova solidarnost samo za gospodarska in narodna vprašanja, v drugih pa naj imajo poslanci proste roke, in vemo tudi, da so nekateri klerikalnih zaupnikov gorki prijatelji kluba.

Sedaj, v zadnji uri, tikoma pred odločitvijo, se je postavilo klerikalno glasilo nakrat na jako malenkostno stališče, katero nas je močno osupnilo. „Slovenec“ je priobčil v četrtak notico, katera se glasi tako le:

„Dvorni svetnik Šuklje je prišel te dni z Dunaja v Ljubljano ter hodi okoli novoizvoljenih drž. poslancev, z namenom, da poizvé, koliko je kaj politična ura. Ne vemo sicer, kaj da se je razgovarjal s svojimi tovariši, toliko pa lahko rečemo, da je svetnik Šuklje najmanj sposobna oseba, na govarjati naše poslance za kako posebno akcijo; kajti mi ne poznamo nobenega izmed jugoslovanskih poslancev, ki bi vžival tako malo simpatij mej svojimi tovariši, kakor uprav Šuklje. Žal bi nam bilo za ves trud, ki smo ga imeli pri volitvah, ako bi imel naše poslance voditi — Šuklje.“

„Slovenecovo“ stališče je tako malenkostno, da bolj ne more biti. Zdaj, ko je treba oživotvoriti važno idejo, zdaj, ko se sestavljajo v novoizvoljenem državnem zboru parlamentarne večine in se kaže na horizontu eventualna prememba našemu narodu toli kvarnega sistema, zdaj dela „Slovenec“ največ skrbi in se mu zdi najvažnejše, kdo naj

kakor je želeli, da se ozirajo naši rojaki na poziv, katerega je priobčil prošlo leto „Slovanski svet“ o tej stvari!

Našel sem tu razne skupine, dasi površno, a že iz tega se uveri vsakdo o bogati zbirki dunajskega narodopisnega muzeja. Želeli je, da se še popolni ter si pridobi primernejše in večje prostore. Sedanji so zato neugodni, ker je razsvetljava nedostatna in so torej nekateri razloženi objekti povsem v temi. Kolikor sem se uveril sam, je obisk muzeja precejšen. Mnogoštevilnejši bi bil, ako bi listi opozarjali v posebnih člankih nanj; tako pa, ker ga samo navajajo v sporedu dnevnih znamenitostij, izložbe marsikdo niti ne opazi ter ne ve, da si je dunajsko mesto pridobilo v njem znamenito in po učno zbirko.

Ker pri nas najbrž še ni mogoče, osnovati lastnega muzeja v isto svrho, naj bi lastniki pri mernej znamenitostij taiste ali podarili ali prodali *) društvu za avstrijsko narodopisje na Dunaju; ki je ta muzej zasnovalo in ga vzdržuje. — s —

*) Nikakor ne! Idejo, da se zasnuje tudi za Slovence potrebni narodopisni muzej, je sprožil prav v našem listu lansko leto slovenski pisatelj, in ta ideja se bržčas tudi uresniči. Dotlej pa naj bi se shranjevale vse take značilne, zlasti pa že redke starinske narodne stvari v ljubljanskem muzeju, ki naj bi odprl za to nekaj posebnih sob! Prodajati tujcem domače zanimivosti in starinosti radi tega kar najodločnejše odsvetujemo! Svoji k svojim!

Op. uredništva.

postane načelnik eventualnemu jugoslovanskemu klubu.

Šuklje je prišel v Ljubljano z istim namenom, kateri je pripeljal sem tudi Spinčiča, da se informuje o razmerah, in potreben je bil tacih informacij toliko bolj, ker ni bil, odkar je izstopil iz drž. zbora, v nobenem kontaktu niti z odločilnimi možmi klerikalne stranke niti s svojimi narodnimi somišljeniki. Šuklje ni ničesar zahteval in ničesar iskal, nego le poizvedoval, kako nameravajo v bodoči zbornici slovenski poslanci postopati in kake misli in želje vladajo mej pristaši obeh strank.

„Slovenec“ je napadel poslanca Šukljeja, dasi v to ni imel nobenega pravega povoda in ta napad se nam zdi toliko manj umesten, ker je zdaj čas za resno delo in ne za osebne in malenkostne prepire.

Konstelacija v državnem zboru je taka, da bodo slovenski poslanci lahko marsikaj izposlovali, ako bodo solidarni, izposlovali zlasti za tlačene izvenkranjske Slovence, kateri so pomoči najnujnejše potrebni, in kdor v tako važnem in odločilnem trenutku malenkostno postopa, tisti si nalaga veliko odgovornost.

Nam se ne zdi vprašanje, kdo postane načelnik jugoslovanskega kluba, tako važno, da bi radi njega kdo mogel delati ovire združenju jugoslovanskih poslancev. Prva in glavna stvar je, da se poslanci izjedinijo na skupno postopanje, kar zahtevajo naši gospodarski in narodni interesi, načelnik kluba pa bodi vsaj v začetku nepronsiran mož, kateri je vreden zaupanja, tudi če v parlamentarnih zadevah ni tako izkušen kakor marsikateri drugi. Ne dvomimo, da je mej jugoslovanskimi poslanci dobiti takega moža, in zadostoval bode, dokler naravni razvoj razmer ne pokaže, da je treba premembe. Tedaj pa naj postane načelnik kluba in vodja poslancev tisti, kdor si je pridobil največ ugleda in veljave, kdor je največ delal in največ dosegel, kdor je s svojim talentom in s svojo marljivostjo si pridobil občeno zaupanje, pa pripadaj dotičnik kateri koli stranki! To je naše stališče in če je zavzame tudi „Slovenec“ in preneha biti malenkosten, bo to narodni stvari samo na korist.

V Ljubljani, 27. marca.

„Reichswehr“, oficijozno glasilo, katero dobiva svoje informacije v ministerskem predsedstvu in v finančnem ministerstvu, je povodom razveljavljenja Nabergerjevega mandata za občinski svet priobčila izredno oster članek zoper počenjanje primorskih Lahov. List pravi, da tako kakor Lahi na Primorskem, se ne postopa niti v Turčiji niti v Abuzjih in vzklika: „Mera je polna! Še plapola raz tržaški grad črno-rumena zastava, za katere obrambo se bodo vedno našli sinovi te države. Kaj vse mora gledati ta častitljiva zastava na Primorskem! V Trstu vrgli so od sebe zadnje figovo peresce in kažejo odkrito svoje protiaustrijsko mišljenje. Pri državnozbornih volitvah so se dogodile reči, katere morajo vsakemu odpreti oči, naj že hoče kaj videti ali ne. In kakor delajo starci v Trstu, tako delajo mladi v Istri. Tam bi italijanisimi radi provzročili anarhijo, da se otrasejo sovranih slovanskih deželanov. Čuje se o požigih in drugih takih lepih rečeh. Civilna oblastva si menda ne znajo ne svetovati ne pomagati, zakaj šele vojaški intervenciji se je posrečilo, preprečiti najhujše. Slovani so pač pri državnozbornih volitvah storili hudodelstvo, ker so pokazali, da še žive. To pa ni vseč niti italijanisimom v Trstu, niti onim v Istri. Vse tržaško ozemlje, vsa Primorska mora biti italijanska, če ne drugače, pa siloma. Kadar se Slovani ne bodo več mogli oglašati, se bo dala Primorska laglje pripraviti za „Italia unita“. Dotlej pa pošilhamo mirno svoje milijone v Trst, saj jih imamo v izobilji. Če so Italijani svoj čas z zadovoljstvom prevzeli naš četverkot trdnjav, store to z istim veseljem tudi s saturiranim Trstom... Tako navreč računajo tržaški italijanisimi. V nas pa ne živi zaman spomin na polpretekli čas. Lombardijo in Beneško izgubili smo poglavitno vsled popolnoma napačnega vladnega sistema in po tem popolnoma napačnem vladnem sistemu — ni nas strah, položiti prst v cdprto rano — se gospodari tudi v Trstu. Tržaško namestništvo postopa ne šele zadnji čas, nego že leta in leta s popolnoma neopravičeno popustljivostjo in zmernostjo, katera rodi kaj krasen sad. Naj Italijani uganjajo najpredz-

nejše in najnesramnejše burke, v tržaškem namestništvu ne vidijo nič in ne slišijo nič, k večjemu se učaka kaka platonična izjava, katere pa Italijanisimi nič preveč spoštljivo ne vzprejmejo. Svojega navadnega postopanja ne premene vsled tega. Tržaški namestnik, vitez Rinaldini, naj pregleda dolgo vrsto svojih neuspehov in gotovo spozna, kake sadove je rodila njegova slabotna politika. Toda čas za rekriminacije je menda že potekel. V sedanjih razmerah je treba hitro in odločno postopati. V tržaškem namestništvu mora vladati nov duh, pa če bi bilo treba marsikaj starega odstraniti. Italijanisimi morajo občutiti, da ima tudi avstrijska potrpežljivost svoje meje. — Tako je pisala veleficijozna „Reichswehr“. Žalimo le, da bi tem besedam vladnega glasila sled la kmalu — dejanja.

Nova zbornica poslancev V novi zbornici poslancev bode 43 nemških klerikalcev, 1 klerikalen Čeh, 5 klerikalnih Italijanov, 28 krščanskih socialistov, 38 narodnih Nemcev, 16 Slovencev, 6 Ramunov, 11 Hrvatov, 2 Srba, 19 konservativnih veleposestnikov, 3 pristaši veleposestniške srednje stranke, 28 liberalnih veleposestnikov, 59 Poljakov, 6 zmernih in 5 radikalnih Rusinov, 60 Mladočehov, 1 radikalni Mladoček, 1 agraričen Čeh, 3 pristaši poljske ljudske stranke, 50 nemških liberalcev, 14 liberalnih Italijanov, 1 socijalni politik, 14 socialistov, 6 Stojalowskega pristašev, 5 Schönererjevih pristašev. Kako se bode iz teh strank in stranic sestavila nova večina, se še danes ne more nič gotovega reči. Posebne moči na toliko strank razcepjeni parlament pač ne bode imel.

Slovani in Italijani „Agrar-Zeitung“ je prinesla v poslednji številki oster članek proti namestništvu Italijanov proti Slovanom v polpreteklem času. Vzrok padcu Iv. Nabergerja pri državnozbornih volitvah — pravi članek — je bila le fanatična osvetoželjnost progresivcev radi italijanske ljudske šole v Spletu, katero je odklonil dsmatnski deželni zbor in radi poraza italijanskih avtonomistov pri državnozbornih volitvah v Dalmaciji vsled složnega postopanja Slovanov. Italijani so hoteli dati šilo za ognjilo, vrgli Iv. Nabergerja in ga izbacili še iz tržaškega obč. sveta. Tako se „progresso“ sedaj kar najizbornejše počuti. Župan in oba podžupana tržaška so zagrizeni člani „progressa“ in zakleti sovražniki Slovanov. Nujno treba zahtevati od vlade, da ne smatra več Slovanov za narod parias, suznjev, nego da se jim da ustavnimi zakoni zajamčena enakopravnost!

Češka je ikovna naredba. Te dni so bila pri ministerskem predsedniku posvetovanja o jezikovni naredbi, ki naj se izda za Češko. Pri teh posvetovanih bili so ministri grof Badeni, vitez Bilinski, baron Gautsch in grof Gleispach, češki državni poslanci dr. Engel, dr. Kaizl, dr. Krausz in dr. Pacak in nemški deželni poslanci dr. Schlesinger, Lippert in dr. Karol Schücker ter državni poslanec dr. Funke. Nemci so ugovarjali namerevanu jezikovni naredbi in pretili, da izstopijo iz deželnega zbora. Ministri so zastonj posredovali. Uspeh tega posvetovanja je bil baje ta, da se razglasitev jezikovne naredbe odloži na ugodnejši čas. Čehi so se zopet lahko prepričali, da z Nemci sprava ni mogoča.

Grška Če je res, kar poroča dopisnik „St. Petersburgs Gazete“, nimajo na Grškem posebnega veselja do vojne. Proti dopisniku tega lista se je grški ministerski predsednik izrekel, da Grki ne žele vojne s Turčijo in jo tudi sami nikoli ne bodo napovedali. Vojaštvo ob meji in brodovje v obližju Turčije so le zaradi tega pomnožili, ker se Turčija tudi za vojno pripravlja. Krečansko vprašanje je v rokah velevlastij in od njih je odvisno, če se mirno reši.

Blokada Krete se je začela, a zaradi raznih razprtij mej poveljniki ni pravega uspeha. Posebno konzuli nimajo v admiralih posebne opore. Admirali dobivajo povelja od svojih pomorskih oblastev. Mnogokrat se pripeti, da konzuli in admirali niso enakih mislij. Poslednji nočejo izpolnjevati želje konzulov, češ, da nimajo od pomorskih oblastev ukazov za to. Admirali se sedaj obrnejo do pomorskih oblastev, konzuli do ministerstev vnanjih stvari. Na to se začno pogajanja mej temi vlastmi in minejo tedni, predno se kaj storiti more. Na ta način se je zavlekla blokada. — Avstrijska ladja „Satelit“ je vjela dve grški ladiji, ki sta peljali prostovoljce in streljivo. Druga avstrijska vojna

Dalje v prilogi.

ladija je prišla grški parnik „Hero“, na katerem je bil bivši predsednik grške zbornice Romas in poslanec Romanos. — Na Kreto so pršli zadnji čas ruski, francoski, angleški in italijanski vojaki. Francozi so zasedli javna poslopja v Kani.

Kdo bo deželni generalni guverner? „Times“ zahteva naj se za to mesto imenuje pl. Kalberg ali pa baron Kučera, civilni adlatus pri deželni vladi v Sarajevu. V upravi Bosae sta oba pokazala velike sposobnosti. Bošnjaki pač niju sposobnosti tako visoko ne cenijo.

Dopisi.

Izpod sv. Jošta, 24. marca. Vem, gosp. urednik, da se niste nikdar dobili od tod poročil, še manj pa od kakega kmeta. Žrtvujte torej mojim kratkim vrticam mal prostorček! Volitve so pač pri kraju, pa so skoro gotovo za nas kmete tudi žalostno izpadle. Gotovo se varamo, če mislimo, da bodo naši sedanji kmetijski poslanci, katerim se je podelila čast, da bodo zastopali svoje kraje, storili kaj dobrega. Najmanj dobrega pričakujemo pa od našega, ne po Božji, ampak škofovi volji izvoljenega poslanca gorenjskih kmetijskih občin g. Pogačnika. Pravijo sicer, da ne smemo človeka že naprej slabo soditi. Toda o poslancu Pogačniku mo remo reči skoro za gotovo, da bo drugi pl. Globočnik na Dunaji. Po naši volji gotovo ne bi bil zastopal on nas Gorenjcev. Seveda, če se pa g. fajncštri in kapelani zberejo in naprejo svoje moči, potem mora biti že dobro, če ravno se mora pri tem obsipati svojega kolego, kateri ima ravno tako tonzuro, kot drugi, z lažmi. To, g. urednik, mi smete verjeti, da je res in da se nam kmetom zdi nesramno tako postopanje Božjih namestnikov. Voljen je bil mož, kateri nima nobenih zaslug, ne za narod in ne drugih; padel pa je mož, kateri ima več zaslug kot vsi sedanji mladi kapelanje z g. Pogačnikom vred. Da tako sodimo o njem, je uzrok ta, da nam Pogačnik še svojega programa ni raznal. Pa saj tega tudi ni treba. G. kapelanom zadostuje, če trobi Pogačnik v škofov rog. Kako moremo tedaj dobro misliti in kaj pričakovati? Ko bi se g. knezoškof rajši za druge reči brigal, n. pr. po farovžih, in ko bi on svoje ovčice, katere ima pasti v škofiji, le z dobrimi in svetimi besedami učil, bilo bi pač bolj koristno. Pastorski list se je bavil le z veljtvami in nikakor z drugimi rečmi. Pristavimo pa še to, da je bila gotovo to zadnja zmaga klerikalnega tabora in mladih kaplanov. Tudi pri nas se je mnogo denarja potrošilo od nasprotne strani, kar je razvidno iz tega, da so sedaj v neki fari pod sv. Joštom izpraševanski listki pokromi in ga drugače nikdo ne dobi. Se li to pravi, da klerikalci skrlé, da bi se kmetom drbro godilo, ko moramo sedaj celo izpraševalne listke za velikonočno spoved plačevati? Dotičnemu župniku svetujemo le, naj bi bil tako prijazen, da bi storil korake pri g. knezoškofu in bi naj prosil, da bi se usmilil njegovih faranov ter bi iz potresnega zaklada podelil male zneske onim, katerim je potres veliko škode na red! No pa, saj nam bo morebiti ta župnik dal oni čisti dohodek, katerega bo imel pri prodajalci in pri „debeli“ prodaji vina tistega „konsumnega društva“, katero namerava ustanoviti v kratkem! — Končno prosimo g. župnika, naj se nad tem dopisom nikar ne jezi preveč, da ne bo zopet kriv lahke telesne poškodbe in da svojih ovčic ne bo metal čez stopnice in jim tako pogosto klofut ne deli ter se nad onimi, ki nočejo neke pole in bianco podpisati, preveč ne togotil in raz lece ne pljuval. Sicer homo primorani delati mu neprijetnosti. Toliko za danes. Če se g. župnik poboljša in g. Pogačnik doseže res kaj dobrega na „klerikalni in škofovi podlagi“, potem se jih gotovo zopet spomnim, prekličem svoje sumnje ter oba po hvalim, kakor zaslužita. S

Slovensko Sokolstvo.

Češko Sokolstvo Na Češkem, Moravskem in Šleskem je Sokolstvo lani štelo 468 društev, za 50 več, kakor l. 1895. Članov so imela ta društva 40 661, telovadcev 13 074, mej njimi 1299 vadi teljev in 555 pomočnikov. Priredila so 275 javnih telovadb, 1387 izletov, 121 slavnostij, 957 zabav in 749 predavanj. Premičenje je znašalo 992 763 gl., stavbeni zaklad (za telovadnice) 630.914 gl. Kujžnice so imele 9750 strokovnih in 23 208 zabavno poučnih knjig Razven v omenjenih deželah so češka sokolska društva tudi na Štajerskem (1), na Ogerškem (1), na Nemškem (7), na Francoskem (1), na Bulgarskem (1), v Ameriki (73). Vseh čeških sokolskih društev je 547. Na delovanje češkega Sokolstva v preteklem letu sta uplivala osobito znameniti III. vsesokolski izlet l. 1895. in dr. Scheinerjeva resolucija na lanskem občnem zboru češke sokolske zveze. III. izlet je obrnil pozornost najširših slojev na Sokolstvo, povzdignil njegov ugled in vzbudil spoštovanje do te mogočne organizacije tudi v onih, ki so doslej prezirno zrlj nanjo. Dr. Scheinerjevo resolucijo, ki poleg najintenzivnejše gojitve telovadbe povdarja potrebo duševne in npravstvene izobrazbe sokolskega členstva in sploh češkega naroda, je izkušalo češko Sokolstvo uresničiti

s prirejanjem predavanj, ustasavljanjem knjižnic in izdavanjem poučnih spisov. V ta namen je češka sokolska zveza osnovala poseben izobraževalni odsek, ki je za to delo ustanovil določena red in mu dal določeno mer. Po njegovem vzoru so se tudi po župah sestavili izobraževalni odseki. Ti odseki vodijo imenike za predavanja sposobnih mož in imajo skrbeti za to, da se bo v prihodnje vsaj petkrat na leto predavalo v vsakem društvu. Večjim sokolskim društvom je zveza ukazala, da v gotovih, zlasti takih mestih, ki so v narodnem oziru v nevarnosti, ustanove knjižnice. Dolej se jih je ustanovilo okoli 8, do konca leta pa jim ima slediti še cela vrsta. Da je češko Sokolstvo s temi knjžnicami odpomoglo nujni potrebi, kaže njihov obisk. V knjižnici kolumskega „Sokola“ je bilo v prvih 12 dneh nad 1300 čitateljev, knjižnica iglavskega „Sokola“ ima 60 obiskovalcev na dan. V izdavaeje poučnih spisov se je ustanovila „Sokolska Matca“, „Sokolstvo a naše doba“ je naslov prvemu spisu, ki ga je izdala „Matica“.

Slovstvo Rádce sokolky I Čast všeobecná. Sestavi vzdělavní odbor Česvé Obce Sokolské. 288 str. Cena 50 kr., po pošti 55 kr. Kujga ima naslednjo vsebino: Tyrš: Pozdrav v sokolskem krogu. — Tyrš: Naša naloga, mer in cilj. — O pomenu in uplivu telesnih vaj: 1. o uplivu na telo in zdravje človeško (dr. Mydliveček); 2. o narodnogospodarskem in 3. o npravstvenem pomenu (K. Vaníček). — K. Vaníček: Uprava društva in njegovi činovníci. — K. Čáslavský: Mjgljaji za uradno poslovanje. — Lud. Čížek: Naše telovadnice. — Kř-n in K. Vaníček: O društveni opravi. — Regal in Klenka: O društveni disciplini. — Dr. Scheiner in Kukuš: O nalogah npravstvene izobrazbe v Sokolstvu. — K. Vaníček: Sokol, kakršen mora biti. — Prag: O vzgoji sokolskega naraščaja. — Klenka: Igra. — Kř-n: Pregled čeških telovadnih spisov. — Dr. Scheiner in Kř-n: Sokolska organizacija. — Dr. Scheiner: Zgodovina Sokolstva. — Kř-n: Spominski sokolski in narodni dnevi. Poleg tega obsega knjiga še pravila vseh sokolskih zvez, vzorna pravila za župe in društva, poslovnik za odbor, vadiateljski zbor, domači red, knjižnični red itd. Narodila na to toplaga priporočila vredno knjigo sprejema „tajemnický úřad Č. O. S.“ Praha, Ferdinandova třída čis. 26 n.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. marca

(Imenovanja). Asistent pri c. kr. dež. plačilnem uradu g. Aleksander Inglič je imenovan oficijalom, računski asistent g. Ivan Gogola pa asistentom pri dež. plač. uradu.

(Repertoir slovenskega gledališča.) Opozarjamo na današnjo predstavo opere „Fra Diavolo“, katera se uprizori na korist opernemu zboru in katera je zadnja operna predstava v letošnji sezoni. Tekom prihodnjega tedna bode be nefična predstava osebja slovenske drame, izvzemši tiste člane, kateri so že imeli posebne benefice. Začetek današnji predstavi je ob 8. uri.

(„Glasbene Matice“) III. glasbeni večer ne bo dne 3. aprila, kakor je bilo naznanjeno, nego šele dne 5. maja t. l.

(Deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko in Ljubljani) občni zbor bo dne 31. marca ob 6. uri zvečer mestni dvorani. Dnevni red: 1. Naznanila prvosedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1896. 3. Volitev jednega odbornika za glavno društvo.

(Za jutrišnji družinski večer „Dobrodelnega društva na Kranjskem“) se kaže precej zanimanja. Naprosenci smo, opozoriti še jednokrat vse Gutenbergove častilce, naj bi s številnim obiskom počastili družinski večer v salonu H. fajerjeve pivovarne, upoštevajoč jako obsežen in raznovrsten razpored. Čisti dobiček pripade društveni blagajnici. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina samo 30 novčičev.

(Stavbena kronika.) Gorki solčni dnevi nastopajoče pomladi privabljajo pretekle dni že več krdel laških delavcev v naša mesta. Domačih zidarjev in težakov nam še vedno manjka in zato si moramo zlasti v sedanjih izvanrednih razmerah pomagati s tujci. Velik del novih poslopij, ki se je čez tamo sušil, se sedaj ometava in snéži, koder pa so ta dela že dogotovljena, pritrjajo se okna, duri, postavljajo peči, cevi in kar treba. T-kom te pomladi pričro z gradnjo Jezuvske cerkve na Eliza betini cesti, porušena hiša na Žrnem trgu št. 1 se začne v novi stavbeni črti te dni graditi, v Prulsh pa je na parcelovanem svetu g. Povšeta in drugih projektovanih že več — baje okolu 16 — novih poslopj a v Zvonarskih ulicah se hiša Matilde Lovvy znatno razširi. O Vseh svetih bodemo imeli v Ljubljani nad 200 novih stanovanj — veličih in malih — na razpolaganje.

(Podiranje poškodovanih poslopij) Začetkom tega tedna jen so podirati hišo gosp. Jos. Pocka ra Starem trgu št. 14, g. B. hoveca na sv. Jakoba trgu št. 9 in v kratkem pričro z demoliranjem hiše št. 8 istotam, koje prostori so že več čnoma izpraznjeni, in slednjič se bode podrla hiša

g. Jožeta Umeka na Starem trgu. Na mestu vseh teh hiš zgradila se bodo nova moderna poslopja v določeni višini in s čednimi fadami, vsa v novo določeni stavbeni črti. Razun teh demoliralo se bode kakor čujemo še par družih hiš tekem letošnje pomladi oziroma poletja: n. pr. dve na sv. Petra cesti, g. Foederlova v Špitalskih ulicah, jedaa ali dve na R. mski cesti in drugod. Povodcm demoliranja teh hiš izginejo tu in tam zopet nekateri „leseni spomini“ na potresno katastrofo.

(Nasadi na vrtu „Narodnega doma.“) Pretekle dni je bilo na vrtu za „Narodnim domom“ nasajenih več vrst mladih draves. Tudi ostali prostor je sedaj že dokaj primerno urejen in pogreša se le čedna ograja okolu njega.

(Čč čitatelje) opozarjamo na inserat g. Avgusta Agnola v današnji številki našega lista.

(Neumljivo postopanje) Verodostojen občespoštovan mož, poslat nam je iz črnomaljskega okraja poročilo o dogodbi, katera se nam zdi naravnost rečeno, nemogoča. Naš poročevalec toži, da se prepovedujejo živinski semnji tudi zaradi kar nič nevarnih živinskih boleznij, katere živina v dveh ali v treh dneh preboli, potem pa pravi: Zadoji semenj v Čraomlji je bil po deželi razglašen kot dovoljen. Ravni prebivalci iz Velikih Lšč pod Gornjanci so prignali svojo živino na ta semenj. Imeli so od svojega županstva izkaznice. Či niso imeli pravice prignati živino na semenj, bi se jim bil lahko uhoč zabranil. To se ni zgodilo, pač pa so jim orožniki konfiskovali kacic 30 glav živine in siromašne kmete odgnali v zapor, kjer so sedeli menda 8 dni. Najčudnejše pa še sledi. Živina, katero so orožniki ubogam kmetom konfiskovali, je bila potem na javni dražbi prodana. Zdaj jo sme imeti, kdor jo kupi, jo rabiti kakor se mu zdi, ne da bi mu kdo delal ovir. Kako je bilo to mogoče, je nerazumljivo. Ni mogoče, da bi bilo tako oškodovanje ubozih kmetov v intencijah vlade, najbrž so se tu prekoračili vladni ukazi. To domnevamo toliko bolj, ker bi bil živinozdravnik konfiskovano živino lahko koj ogledal in bi siromaki kmetje ne imeli škode.

(Odbor kluba slovenskih biciklistov Kamnik in okolica) se je sledeče sestavil: Predsednik g. Makso Debevc iz Kamnika; podpredsednik g. Jakob Jerman iz Domžal; tajnik g. Kajetan Pogačnik iz Kamnika; blagajnik g. Ivan Polak iz Kamnika; gospodar g. Ivan Eksler iz Kamnika; odbornik g. Josip Adamič iz Domžal. Klub ima svoj lokal v Kamniku v gostilni „pri Kristofu“.

(Na dena knjižnica.) Dne 24. t. m. našla se je med Dolenjim Logatcem in Vrhniko jedna zaznamovalna knjiga, katera mora biti last kakega trgovskega potovalca. Ako je dotičniku na tem, da knjigo nazaj dobi, naj se obrne na Hinkota Mlekuža v Dolenjem Logatcu.

(Požari) Dne 17. t. m. je zgorel veliki kozolec posestnika Jefa Primca v Prstavi. Dne 23. t. m. je v Koslerjevem gozdu blizu Cekinovega grada nastal ogenj, kateri pa so na pomoč došli ljudje hitro pogasili.

(Občni zbor posojilnice na Slapu pri Vipavi) se bode vršil dne 31. marca popotudne ob 3. uri v šolskem posloppu na Slapu.

(Važen ukaz) Govori se, da misli pravosodni minister grof Gleispach izdati ukaz, da morajo pri deželnem sodišču v Celovcu biti slovenske zmožni jeden predsednikov, 4 deželnega sodišča svetniki, 3 pristavi in 7 avskultantov, pri okrajnih sodiščih pa 10 sodnikov in 13 pristavov.

(Zakaj smo Slovenci propadli v goriškem veleposestvu?) Odgovor na to je lahek: V sled nečuvnih sredstev, katerih so se posluževali nasprotniki. Slovenci so trdno računali na zmago, dasi je bil velilni imenik jako čudno sestavljen. Vlada je izbrisala iz imenika več slovenskih volilcev in to neopravičeno, a nobenega laškega. Tako se je zgodilo, da so mogli za laškega kandidata glasovati tudi inozemci, taki, ki so volili že v drugih kurijah in več tacih, ki ne plačujejo predpisanega davka, mej katerimi je bil celo jeden, kateri plačuje samo 48 kr. zemljiškega davka. Da, komisija, katere načelnik je bil razupiti dr. Pajer, je dovolila, da je s pooblastilom volila že mrtva Eliza Lang. Lahj so povrh kupovali tudi glasove. Mej Slovenci je bilo več izdajic. Za laškega kandidata so glasovali celo možje kakor grof Lanthieri v Vipavi, dež. glavar grof Franc Coronini „znani“ slovenski tiskar in zemljemerec Obizzi, zdravnik dr. Golmajer v Kanalu, sodnik Bartolomej v Bolcu in več drugih. Poraz slovenskega kandidata je ljudstvo močno razburil in primerile so se v raznih slovenskih krajih demonstracije zoper izdajalce.

(Odhod slovenskih vojakov na Kreto) V zmislu dogovora mej evropskimi velelacmi odposlala je tudi Avstrija jeden bataljon vojakov na Kreto, in sicer jeden bataljon slovenskih vojakov, kateri se po vsi pravici štejejo mej najhrabrejše in

najvrlejšje, kar jih ima naša država. V četrtek popoldne je odpotoval iz Trsta drugi bataljon spodnještajerskega pešpolka št. 87. Bataljon broji 22 častnikov in 656 mož. Poveljnik je polkovnik Guzek. Odhod naših vojakov iz Trsta je bil jako slovesen. Polkevnik Sluka je vojake z lepimi besedami vzpodbujal, naj delajo čast cesarju in avstrijski vojski, potem pa je bataljon odkorakal v pristan, kjer je defiliral pred vojaškimi dostojanstveniki in namestnikom in se na to vkrcal na ladjo „Elektra“. Ob 4. uri je ladja odrinila v morje. Ko je vojaška godba zasvirala cesarsko pesem, se je zastava nagnila odhajajočim vojakom v pozdrav, dokler niso zadoneli akordi Radeckega koračnica. Takrat je vse oživito in mogočni živeliki klici so grmeli slovenskim vojakom v slovo. „Elektra“ spremlja ladja „Tiger“. Odišli bataljon se odpelje najprej v Kanejo, kjer ostane jedna kompanija, tri kompanije pa bodo stacionirane v Sudi.

— (Priprosti vzor-mož) S Proseka pišejo „Edinosti“: Pohvaliti moramo možato vedenje vrlega domačina Alojzija Verša, delavca na tlaku. Tega moža so z vsemi sredstvi silili, naj bi dal glas Mauronerju. Grozili so mu, kakor je že njih navada, da ga odpusté z dela. Ali on je odklonil nasilno ponudbo s odgovorom: „Jaz sem Slovenec, moj oče je bil tudi Slovenec in jaz dam svoj glas kandidatu svojega naroda. Rajši popustim delo, kakor da bi glasoval za nasprotnika našega naroda.“ Tako je tudi storil: rajši je pustil svoj kruh, kakor da bi glasoval za nasprotnika. Ta mož je bil upisan tudi v centralni volilni odbor progresivne stranke, seveda proti njegovi volji. Mož je protestiral slovesno in z vsakega Mauronerjevega plakata je s sveto jezo črtal in brisal svoje ime. Živeliki taki možje!

— (Resnica o nemirih po Primorskem) V Pulju je bilo te dni hudih izgrediv in v nemških in italijanskih listih je kar mrgolelo klevetanje na adresu slovanskega naroda. Vse, vse so baje izzvali slovanski agitatorji. To je bilo vedno tako: nasprotniki ne poznajo nikake meje v svojem besnenju, ako pa pride do reakcije od strani proganjanih, potem morajo poplačati ves račun — slovanski agitatorji. „Reichswahr“ pa piše o tem: „Zadnji volilni vspehi so na nevaren način razgrelili glave našim italijanissimom. Dne 23. t. m. so priredili bakljado in razsvetljavo mesta. Velika množica se je valila po ulicah in je vzklikala „evviva“ italijanskim poslancem. Prvo je bilo zasramovanje Slovanov! Vsled tega je prišlo pred gl-dalščem in po ulicah do hudega spopada mej Italijani in Slovani; tudi streljalo se je in je bilo več ranjenih. Priti sta morali dve stotnji vojakov, da sta izpraznili ulice. Vsi javni lokali so se morali zapreti. Situacija v Poreču, kamor je odšlo vojaštvo, dobiva nevaren značaj. Mesto je uprav obkoljeno od kmetov. Od iredentistiške stranke se širi vest, da so Slovani iz Rusije dobili denarja in orožje. „Il Giovine Pensiero“, to glavno glasilo italijanske v Pulju, poroča, da je množica o tamkajšnjih izgrediv vzklikale buras „pereat“ Slovanom, vendar pa trdi isto glasilo, da je slovanska agitacija vzrok izgrediv! S kratka: jako „veselo“ postaja sedaj v naši Primorski. O izgrediv pred Porečom pa pišejo „Edinosti“: Italijanska gospoda so brzojavili v svet bombo, da se ima v nedeljo, 21. marca dvigniti proti Poreču 10 000 kmetov. Le zato da so gospoda in fakini 10. marca mahnil v Poreču po naših volilnih možeh. Dne 16. marca so naši kmetje mirno spremljali svoje moža v Poreč, ker so se bali, da napade iste zopet poreška fakinaža. Ker pa ima strah velike oči, so izposlovali Italijani, da je došlo iz Pulja v Poreč 400 vojakov braniti italijansko kožo. V soboto so hodili po vseh vaseh močni oddelki vojakov. In mi vprašamo: Zakaj so italijanska gospoda brez potrebe vzevirjali ves svet? Menda zato, ker so se hoteli maščevati na izgubi kmetov občin v Istri. — Stvar pred Porečom pa je bila jednostavno taka le: 10. t. m. so poreški pouličnjaki uspadli slovanske volilne moža. Da bi se ti napadi ne ponovili tudi 16. t. m., je ljudstvo spremilo o volilne moža do Poreča. V očigled tolikemu številu kmetov si seveda poreški junaki niso upli razgrajati proti hrvatskim volilnim možem; zato dajejo duška svoji jezi z lažmi in obrekovanji, ki jih pošiljajo v svet, kakor da bi bila okolu Poreča prava pravcata revolucija. Volk kriči, da mu jagnje vodo kahi.

— (Za trgovce in industrijalce.) Narodno-gospodarski pisatelj Aleksander pl. Dorn na Danaju izdajal bo trikrat na teden izhajajoč časopis z naslovom „Avstro-ogerski konzularni dopisi“ (Oesterreichisch-ungarische Consular Correspondenz) kojega

prva številka je že izšla. Namen tega časopisa je, udeležnim krogom domačih trgovcev kar najhitreje in v pregledni sestavi naznanjati vse, kar je iz trgovskih letnih in mesečnih, kakor tudi iz morebitnih specijalnih poročil ces. in kr. konzularnih uradov primerao za javno razglaseje. S tem bi se izdatno ustreglo že večkrat izraženim željam, naj bi se hitreje razširila v omenjenih poročilih navedena in za trgovski svet namenjena naznanila; zato tudi c. in kr. ministerstvo za unanje stvari blagohotno podpira to podjetje ter mu daje na razpolaganje dotična konzularna poročila takoj po njih dospetju. Ravno tako je tudi ces. kr. trgovsko ministerstvo pripravljeno pospeševati to podjetje ter uredništvu neposredno izročiti poročila c. in kr. konzularnih uradov v inostranskih dobavnih raspisih in ponudbah. Oposarjamo torej vse interesovane kroge na ta list, s katerim je ustrezno stari, v državnem zboru in v delegaciji preinogokrat izrečeni želji.

* (Kopališče Crkvenica je prišlo na kant.) Pred nekaj leti so nekateri madjarski židje sklenili napraviti iz Crkvenice v hrvatskem Primorju pod Reko kopališče, katero bi delalo konkurencu Opatiji. Sestavili so družbo, katera je zgradila velik hotel in napravila marsikaj za povzdigo kraja, a vse na upanje. Ta družba se je pozneje premenila v delniško društvo, katero je nadaljevalo začeto delo, pa tudi ni nič plačalo, niti svojih dslavcev in slug ne. Graditeljica hotela, firma Tönnies v Ljubljani, je le iz težka dobila svoj denar, drugi pa so se zaman trudili. Na posestvu je vknjižen ogromen dolg in končao je društvo napovedalo bankrot. Mei uslužbenci je zavladala panika. Hišine, natakarji, kočijaži, blapci, veslarji, vrtnarji — vsi že več ko leto dni niso dobili plače in so bili iz sebe, čuvši, da so težko zasluženi krajcarji izgubljeni. Ker je vse izetje, nepremično in premično, kar ga premore družba že zarubljeno, so vse tirjate izgubljene. Jaden upnikov je že dal odpeljati mobilije iz 110 sob, uslužbenci pa so ovadili ravnateljstvo bankrotne družbe radi goljufije drž. pravdnštvu. Faktična škoda, katera zadene upnike in delničarje, se računa na pol milijona gid.

* (Najnovjši tekmeec učiteljstvu) je — stroj. Ponekod rabijo za učenje jezikov namesto učiteljev — fonografe. Po fonografu se lahko vsakdo nauči v 20 lekcijah tujega jezika. Učenec ponavlja besede fonografove in se na ta način nauči tudi pravilnega izgovarjanja. Vrh tega ima fonograf dobro lastnost, da je neutruđen

* (Slaba šala.) V Novi Pešti sta včeraj v nekih obljudeh ulicah eksplodirali dve dinamitni patroni, kateri so neki doslej nezasačeni poročevalci zgolj iz hudomušnosti vrgli v vežo večje hiše. Eksplozija je seveda obudila velik strah, toliko bolj, ker je bila tako močna, da je razbila vsa okna v obližji stoječih hiš

* (Poličijski komisar — tolovaj.) Bruseljsko sodišče je včeraj bivšega poličijskega komisarja Courtoisa iz nekega pajdaša njegovega obdobja na smrt. Courtois je izvršil več roparskih umorov in mnogo večjih tatvin in sicer ko je bil v službi ter uradoma lovil — samega sebe.

* (No odoben Metuzalem) V mehikanskem mestecu Quidalaba je te dni umrl kmetovalec José Camprehe v čestiljivi starosti 154 let. Pokojnik je bil rojen v Valladolidu na Španskem l. 1742. Že kot mlad deček se je s svojimi roditelji izselil v Mehiko. Vse žive dni je živel jako zmerno in ni bil ne jedenkrat bolan.

**Slovenci in Slovenke! ne zăbite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Brzojavke.

Dunaj 27. marca. Že dosti pred določeno uro zbralo se je na galerijah toliko občinstva, da so bile natlačene do zadnjega kotička. Kdor ni mogel v parlament, ostal je pred palačo, kjer se je sčasoma zbrala mnogoštevilna množica. Ministerski predsednik grof B a d e n i je prečital cesarski patent, s katerim se sklicuje državni zbor in pozval poslance olomuške trgovinske zbornice viteza P r o s k o w e t z a, naj kot starosta prevzame predsedstvo. Proskowetz je otvoril sejo s sila dolgim in dolgočasnim ogovorom brez barve, imenoval začasne zapisnikarje ter pozval poslance naj store obljubo. Slovenski poslanci so storili obljubo v slovenskem jeziku. Dober utis je naredilo, da so konservativni veleposestniki iz Češke in češki socialisti storili obljubo v češkem jeziku. Ko so storili vsi poslanci obljubo je predsednik zaključil sejo.

Dunaj 27. marca. Glede ustanovitve jugoslovanskega kluba so se pojavile velike težkote. Hrvatski poslanci so sklenili v prihodnji seji, katera bo v torek, prečitati državnopravno zavarovanje.

Dunaj 27. marca. Sejo gospodske zbornice je otvoril predsednik knez Windischgraetz z ogovorom, v katerem se je s toplimi besedami spominjal svojega predsednika, na kar so novi člani storili obljubo.

Dunaj 27. marca. Moravski namestnik baron Speas gre v pokoj. V poučenih krose zatrjuje, da postane moravski namestnik marki Bacquehem, v Gradec pa da pride kranjski dež. predsednik baron Hein.

Atene 27. marca. Turki so začeli podirati utrdbe pri Prevesi ob grški meji, proti katerih napravi je bila Grška protestovala.

Carigrad 27. marca. Turška eskadra je prišla v zaliv Besika in ostane tam stacionirana. Na vprašanje veleposlanikov, kateri namen ima to brodovje, je vlada odgovorila, da se bo v rečenem zalivu samo vadilo.

Kolonija 27. marca. „Köln. Ztg.“ javlja iz Kaneje, da so kretske ustaši iz topov streljali na avstrijsko vojno ladjo „Ester“, katera je na to tudi streljala in ustaše razguala.

Pariz 27. marca. Ker je Arton začel pojasnjevati panamsko afero, izbežalo je že več poslancev na Angleško in v Belgijo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani (Dalje.) „Prva kranjska izvozna pivovarna na Vrhniki“ poroča, da pride na Kranjskem pivo v steklenicah skoro izključno le v steklenicah s patentnimi zaklepi v promet in da je konsumenti zahtevajo skoro izključno le v takih steklenicah. Po mnenju te tvrdke je patentni zaklep, če je primerno zavarovan, kakor pri njej, kjer se vsaka steklenica iz pivovarne odda le plombirana, veliko primernejši nego probkov zaklep, v vsakem slučaju pa mnogo čednejši. Tvrdka je opazila, da se je pivo v steklenicah s patentnim zaklepom v primeri s pivom v steklenicah s probkovim zaklepom 14 dni dlje v nepasteviranem stanju obdržalo. Krivdo manjše trpežnosti piva v zadnjem slučaju pripisuje temu, da je pri zaklepanju s probkami tudi pri največji previdnosti četudi majhna infekcija s tujiimi, vrenje povzročujočimi snovmi, skoro neizogibna. Po poročilu pivovarne Ivan Perles v Ljubljani obstaja na Kranjskem navada, da krčmarji in gostilničarji sami oskrbajajo napolnitev steklenic s pivom in je oddajajo gostom, nasproti da pa prodajajo prosti obrti pivo v steklenicah s patentnimi zaklepi. Tovarna za pivo J. Kosler & Co. v Spodnji Šiški želi, da naj bi se producentom piva napolnitev piva v steklenice in njegovo spečevanje tako v pravilno zaprtih, kakor v takozvanih patentnih steklenicah dovolilo le v zabojih, obsegajočih najmanj 25 steklenic. Dalje pripominja k točki 4, da ni za pravilno zaprte steklenice smatrati ne le onih, ki so s probkovim zamaškom na predpisani način zamašene, ampak tudi take steklenice s takozvanim patentnim zaklepom, če imajo čez zaklep kovinski ali papirnat pasek tako pritrjen, da se steklenica ne more odpreti, ne da bi se poškodoval ta pasek. Posestnik neke zaloge s pivom meni, da je omenjeno resolucijo tako razlagati, da naj se napolnitev steklenic s pivom pridržati le krčmarskemu obrtu. Če bi se to zgodilo, bi se s tem na deželi koristilo le onim krčmarjem, ki imajo zajedno zaloge piva, dočim bi se večini ostalih krčmarjev škodovalo. Zbornica pripominja, da so ta poročila resnici primerna. Na Kranjskem napolnjujejo pivovarne in tudi zaloge piva steklenice s pivom in jih zatvorjene s takozvanimi patentnimi zaklepi spravljajo v promet. Pri tem oskrbe nekateri vsaki steklenici plombo, drugi kovinski ali papirnat pasek. Ti pa prodajajo svoje pivo le v zabojih z več steklenicami na krčmarje in konsumente. Napolnjujejo pa steklenice s pivom tudi krčmarji sami. Dostikrat se pa tudi zgodi, da se pivo jeden ali dva dni prodaja iz soda in se še le potem z ostankom napolnjuje steklenice. Vsekakor je po mnenju zbornice nujno treba, da se trgovina s pivom v steklenicah uredi. Vsi krogi bodo z veseljem pozdravili ureditev, če se bodo izvršila po načelih resolucije visoke poslanske zbornice državnega zbora. Ob sebi se pač ume, da ne bodo pivovarne in zaloge piva glede prodaje piva v steklenicah na debelo imele manjših pravic, kakor krčmarji in da jim za razpečevanje piva v steklenicah ne bo treba posebne koncesije. Vendar pa bi bilo umestno, da se pri ureditvi točno določí, da je poraba takozvanega patentnega zaklepa dovoljena tudi pivovarnam in zalogam piva v prometu s konsumentí, pa le v zabojih, obsegajočih 25 steklenic. (Dalje prih.)

— Za pošiljalce živil v Turčijo. C. kr. trgovsko in obrtniško zbornico opozorilo na predpis, da so vsa zo vvoz v Turčijo odmenjena žvila podvržena zdravstveno-poličijskemu nadzorstvu, in da je zlasti za klobase, šunke in drugo meso le takrat dovoljen vvoz, če spremlja pošiljatev oblastveno izpričevalo o izvriu, ki se mora pokazati turškim carinskim organom.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poraba po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolezi utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja za mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (97-4)

Najboljše sredstvo za izboljšanje juhe je začimba **Maggi**, ki ne le vsako juho pokrepi, ampak ji da tudi izredno fin ukus. Vsak poskus pridobi temu priljubljenemu izdelku novih čestilcev.

— **(Dobro domače zdravilo.)** Mej domačimi zdravili, ki se rabijo kot bolečine tolažeča in odvodilna mazila pri prehlajenjih i. t. d., zavzema prvo mesto v laboratorju Richter-jeve lekarne v Pragi izdelani Liniment, Capsici comp. Cena je nizka: 40 kr., 70 kr. in 1 gld. steklenica in je vsaka steklenica zaznamovana z znanim rudečim sidrom.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
Melusina ustna in zobna voda
utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodnom 50 kr.
Jedina zaloga
lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mostu. (91-11)

Štev. 65. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 789.
V soboto, dné 27. marca 1897.
Na korist opernemu zboru „Dram društva“.
Drngikrat:

Fra Diavolo.
Komična opera v treh dejanjih. Spisal Scribe. Poslovenil A. Funtek. Uglasbil D. F. Auber. Kapelnik g. H. Benišek. Režiser g. Jos. Noll.
Blagajnica se odpre ob 8/8 uri. Začetek točno ob 8. uri. Konec po 10. uri.
Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.
Prihodnja predstava bo v torek, dné 30. marca 1897.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 25. marca: Anton Stökl, hišnik, 84 let, Pred škofijo št. 5, ostarelost. — Julija Marija Fevk, usmiljena sestra, 26 let, Radeckega cesta št. 11, jetika.
V deželni bolnici:
Dne 21. marca: Marijana Korenčan, delavka, 62 let, rak. — Ivana Zdešar, kuharica, 21 let, jetika. — Franc Mikeš, rudokopov sin, 1 dan

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
26.	9. zvečer	735.5	12.4	sl. jzah.	jasno	
27.	7. zjutraj	733.0	6.6	sl. zahod	oblačno	0.0
	2. popol.	730.2	16.1	p. m. zah.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 12.9°, za 7.3° nad normalom

Dunajska borza
dne 27. marca 1897.

Skupni državni dolg v notah	100 gld	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	65	
Avstrijska zlata renta	122	65	
Avstrijska kronska renta 4%	100	35	
Ogarska zlata renta 4%	121	90	
Ogarska kronska renta 4%	99	15	
Avstro-ogarske bančne delnice	944	—	
Kreditne delnice	358	—	
London vista	119	65	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	65	
30 mark	11	73	
50 frankov	9	52	
italijanski bankovci	45	05	
C. kr. cekini	6	65	

Dne 26. marca 1897.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	152 gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	188	50	
Dunavske srečke 5% po 100 gld.	127	50	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	80	
Kreditne srečke po 100 gld.	199	75	
Ljubljanske srečke	21	75	
Budolfove srečke po 10 gld.	27	50	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	153	50	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	432	—	
Papirnati rubelj	1	27	

PRI KATARU
sapnih organov, kašlj, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarjajo na
GLAVNO SKLADISTVO
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (14-4)
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razsluzenje ter je v takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.
V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Vzprejemem takoj
mehanika
za popraviljanje koles in šivalnih strojev.
Fran Kaiser (459-2)
puškar v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Lepo vzgojena, močna, visokodebelnata in pritlična (436-3)
hruševa drevesca
najboljših vrst dobé se še pri
Jos. Lenarčiču na Vrhniki.

Iščem
urarskega pomočnika
z dobrimi spričevali.
Oto Joseph
(461-1) urar in mehanik v Novem mestu.

Mladenič
18 let star, išče mesta v komptoarju. Isti govori hrvatski, slovenski in nemški jezik. Iščil je trgovsko šolo in je že jedno leto praktical. Ponudba prosi pod P. M. 26 na upravništvo „Slov. Naroda“. (444-3)

Na prodaj je 1000 orehovih, lipovih, javorovih, brestovih, češnjevih, hruševih in hrastovih hlodov 3"-5" debelih.
Kupci naj se blagovolijo obrniti na **Janeza Lenarčiča**, trgovca z lesom v **Želmljah**, pošta **Studenc, Kranjsko.** (449-2)

Postranski zaslužek
150-200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“. (3393-26)
Ustanovljena 1. 1874.

Ces. kr. avstrijske državne železnice
Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1896.
Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so srednjeevropskem času. (15-69)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Auesee, Ischl, Gmündna, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. ur 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomosta, Bregenz, Ouh, Geneve, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.
Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po poludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.
Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Proga iz Trbiža.
Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmündna, Ischia, Auesee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Ouh, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.
Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 3. uri 32 min. po poludne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.
Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.
Ob 7. uri 33 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)
Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.
Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. ur 30 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Odlikovan na svetovni razstavi (10) v Čikagi s svetinjo. (13)

UBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

MASSIGE PREISE

CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWELZ)
CACAO

LEICHTFLÜCHER CACAO

Našim častitim p. n. odjemalcem naznanjava, da je naju zaloga za bodočo sezono popolnoma z novostmi najboljše okrbljena, in nama je možno, podati najboljše od najcenejega do najfinejše vrste.

Ob enem se priporočava, zagotavljača najboljše in najoolidnejšo postrežbo z veličinovanjem
Gričar & Mejač
(439-3) Ljubljana, Sredinove ulice št. 9.

V Dolu (Lustthal), tik cerkve, se odda v najem (447-4)
stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo in malim vrtom. Pripravno je tudi za kak obrt.

Poštna in brzojavna upraviteljica
slovenskega jezika vešča, se takoj čez poletje vzprejme. Z večletno službo imajo prednost. Plača po dogovoru. — Naslov: C. kr. poštni urad na Jesenicah, Gorenjsko. (452-2)

Pege
odpravi v 7 dneh popolnoma (331-8)
dr. Christoff-a izborni neškodljivi Ambra-crème
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvernih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj **Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.**

Mlad mož
soliden, pošten in zvest, z dobrimi spričevali, išče primerne službe kot pristavnik (majar), trgovski hlapec ali kaj sličnega.
Cenjene ponudbe se prosijo na **Matijo Žnidaršiča** v Kurji vasi št. 21. (448-2)

'Danubia' kolesarske tovarne
Aleks. Hulla
na Dunaji
VII. Hermannsgasse št. 29
ponujajo svoje nove prvorazredne 97 l. modele, gospodske, damske in deške roverje po najnižjih cenah. Na zahtevanje se pošiljajo katalogi brezplačno in poštne prosto.
(410-2)

Iz proste roke se prodaja v Lazih pri Planini, logaškega okraja
hiša št. 34

hlev za govejo živino, svinjaki, kozolec na 6 oken ali štantov, drvarnica in zraven dva vrta ter zemljišče po maselcu (1/4 zemljišča).
Prostori (to je stavbe) so na prav ugodnem kraju, pripravni za gostilno in tudi za lesno kupčijo. blizu železniške postaje „Planina“, kjer se nahaja tudi sedaj gostilna.
Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri posestniku **Gasperju Kušan-u v Lazih h. št. 34**, postaja **Planina.** (460)

Nagrobne vence
v največji izberi in po najnižjih cenah
trakove k vencem
z ali brez napisov v vseh barvah
(98-21) priporoča
Karol Recknagel.

Ivana Hoff-a sladni izdelki za slabotne in bolnike

posebno pri boleznih na prsih, pljučih in v goltancu, za kašelj, bripavost, influenco, malokrvnost, bledičnost, bol v želodcu, hemoroide, kakor tudi za nervoznost in splošno telesno slabost kot dietetično sredstvo že 50 let izbornu izkušeno in od zdravnikov priporočeno. (3314-19)

Zaloga v Ljubljani: pri gg. lekarnih J. Mayru, Mardetschlägerju, P. Lassniku; naravnost pa pri I. Hoff-u, dvor. dobavitelju, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse 8.

Prospekti in cenilniki brezplačno in franko.

Prodaja vina.

Usojam si p. n. gostilničarje, krčmarje in prodajalce vina opozoriti na svoja izvrstna

bela in črna vina in Šilerja

nadalje

likerje iz vinske trte, maraskino, tartara, Prošeka, Plavinija.

Vina, Šiler in likerji so tako izvrstni, da jim ni primere.

Prodaja na drobno in debelo.

Blago izbrano, zajamčeno prve vrste, po najprimernejših cenah. (414-6)

Naročila sprejema in najpovoljnejše izvršuje

Ivan Maras

posestnik in dobavitelj vin, Vođice, Dalmacija.

Staro preskušeno dijet. kosm. sredstvo (namazanje) za ojačenje in okrepčanje kit in mišic človeškega telesa.

Kwizdov fluid

znamka kača (fluid za turiste).

Vporabljajo ga z uspehom turisti, kolezarji in jezdeci za ojačenje in okrepčanje po večjih turah.

Cena 1/4 stekl. 1 gl. av. v., 1/2 stekl. gl. — 60 av. v.

Pristen se dobi v vseh lekarnah.

Glavna zaloga okrožna lekarna v Korneuburgu (267) pri Dunaju. G (2)

Hiša

s stavbiščem in velikim vrtom je v Ljubljani na prodaj.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. (458-2)

Gostilno

v kakem prijaznem kraju na Kranjskem ali Štajerskem želi vzeti na račun ali v najem.

(441-3)

Kdo? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko (60) parobrodno društvo v Reki. 13)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

Redne vožnje:

V noči od sobote na nedeljo hitri parnik v Zader-Spljet-Gruča (Ragusa-Castelnuovo-Kotor. V ponedeljek ob 10. uri zveč. hitri parniki Zadar-Spljet-Metković. V sredo ob pol 11. uri dop. hitri parniki Zader-Kotor. V četrtek ob pol 10 uri zveč. poštni parniki v Zader-Spljet in na otoke do Kotora. Vpetek ob 1. uri pop. poštni parniki v Lošinj, Selve, Zadar, Sebenico, Traù, Castelvechio in Spljet. Vsako nedeljo ob 7. uri zjut. iz et Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-ovem „Kondukturju“ št. 593-604.

DALMACIJO.

Prodajalnica

s kuhinjo

odda se s 1. majem v našem na Valva-zorjevem trgu (prej Križevniški trg) št. 5.

Več se izve pri F. Supančič-u. (220-8)

Stavbinski svet v Ljubljani

je na prodaj

iz proste roke (454-2)

na sežnje v poljubni množini tudi na obroke

Več se izve pri lastnici Mariji Borštnik, Kurja Vas št. 4.

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

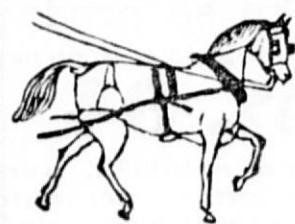
Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje
ustavlja na najnovejši in najboljši način (16-16)

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

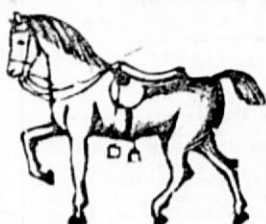
Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca.

Fran Bartl

prej

L. Blumauer

germenar in izdelovalec pristnih angleških sedlov in konjskih oprav (332-3)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice h. št. 4

priporoča se častitemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje po najnižjih cenah.

Usojam si p. n. občinstvu in velečastitim odjemalcem naznanjati, da sem se dne 8. februarja preselil s svojo

trgovino s kožuhovino, klobuki in kapami

iz svojih prejšnjih prostorov na Kongresnem trgu v Kirbischevi hiši v svoje novo opravljene (261-9)

prodajalnične prostore

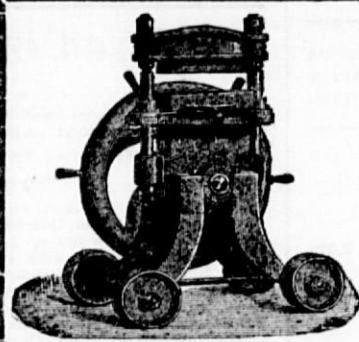
v Wolfvih ulicah (starih Gledaliških ulicah)

in prosim, da se mi še nadalje ohrani naklonjenost, katera se mi je skazovala tekom 23 let.

Z velespoštovanjem

Anton Krejči.

Ravnotam je tudi modistovsko podjetje.

Popolne strojne uprave

za (106-11)

parne opekarnice

dobavljajo kot glavno specialiteto

Friderik Wannick & Comp.

tovarna za stroje v Brnu (Moravsko).

— Nad 800 tovarn instaliranih. —

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši façoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191-52)

Najboljši fabrikat:

I. kranjski lanenoaljnat firnež

I. kranjsko čisto laneno olje

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje (130-17)

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, laka in kleja v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.

Posestvo na prodaj.

V Štepanji vasi pri Ljubljani se prostovoljno proda posestvo, ki meri 11 oral in 178 □ sežnjev. Poslopja so v dobrem stanu. Cena 7000 gld. (416-3)
Več se izve pri upravnistvu „Slov. Naroda“.

Največje skladišče raznega semena

n. pr.: nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pšenega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad — Proseč mnogobrojnega poseta

(277-6) Peter Lassnik.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-12) pri

Holandsko-Ameriški črti
(Nizozemsko-Ameriški parobrodni družbi)

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Tovarna

za

ovčjevolneno sukno

JULIJ WIESNER & Co.

v Brnu

(345-4) je

prva na svetu

ki na zahtevanje razpošilja brezplačno in poštne pristojbine vzorce svojih pridelkov v damskih lodnih sukni in prodaja blago na metre. Ker se ogiblje blago tako strašno podražuje, kupujemo naši odjemalci za najmanj 35% ceneje, ker naravnost iz tovarne. Prosimo si naročiti vzorce, da se prepriča.

Tovarna za ovčjevolneno sukno
Julij Wiesner & Co.
Brno, Zollhausglaeis 7/106.

Spomladno lodno sukno od 25 kr. meter naprej.

4 dekleta (456-2)

v starosti 14-16 let vzprejemo se za jako lahko delo. — Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(411-2)

Lekarna „Pri zlatem orlu“

J. Svobode naslednik.

Kina-železo-malaga

okrepčujoč in kri delujoč, za bolne in slabotne osebe.
1/4 stekl. = gld. 1'80.
1/2 " = " 1'—.

Izvrstni toaletni predmeti za obraz in roke.

Pulcherincream
1 flac. 10 kr.
Glycerincream
1 flac. 20 kr.

Prijetno za zavžiti in izredno učinkujoč je navlaš **prepariran Doršov jeterni tran.**
1 steklenica = 50 kr.
6 steklenic = gld. 2'50.

Prijubljena ustna voda je rodbinska ustna in zobna esenca
1 stekl. = 50 kr.
Za snaženje zob veg. zobna pasta à 50 kr.

V Ljubljani, Jurčičev trg št. 2
poleg železnega mostu. (312-10)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

išče nujno: kuharico za hotel, 25-30 gld. (ni narpno; Entree-kuharico in posebno deklet za Pnlj, jako dobra mezza; več kuharic k zasebnikom (tudi k 1 in 2 osobama) za Ljubljano in drugod, (potni troški so založen); 3 domašalce vina; več natakaric na račun; starejše in mlajše pestunje; gospodinjice, ob jednom dobro kuharico, 12 gld. mezde, (gospod je samec); več deklet za razna dela itd. itd. (462)

Avgust Repič

sodarski mojster (61-12)

v Ljubljani, Kolezijske ulice št 16, v Trnovem se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah.

Tudi prodajam in kupujem staro vinsko posode.

Slavnemu p. n. občinstvu

usojam si podpisane naznanjati, da sem prevzel

gostilno

!Cofišče!

na Šmarjetni gori

1/2 ure hoda na goro od kolodvora v Kranju. Gostilna bode dné 25. marca t. l. otvorjena in vsakemu pristopna.

Prizadeval si bodem, da bodem vedno postregel z dobro pijačo in točno postrež-o.

Ujudno prosim pa, ako bi nameravala večja družba izlet napraviti mi pravočasno naznaniti, da bodem mogel vse popolnoma zadovoljiti.

Nadejaje se prav obilnega obiska, beležim

z velespoštovanjem

(443-2)

Janko Ev. Sirc

najemnik Cofišča.

Za kašljujoče

dokazuje nad 1000 spričeval

izbornost (3147-20)

Kaiserjevih prsnih bonbonov

gotovo in hitro učinjakuč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasliženju. Največja specialiteta Avstrije, Nemčije in Švicarske. Zavoček 10 in 20 kr.

Zaloga v Ljubljani: Viljema Mayer-ja, lekarna, Marijin trg in Mr. Ph. M. Mardet-schlaeger-ja, lekarna, Prešernov trg.

Prva kranjska izdelovalnica novih bicikljev

Josip Kolar

Selenburgove ulice št. 4

in od 1. maja dalje

v poslopji stare pošte.

Najuljudneje javljam slav. p. n. občinstvu, da imam v zalogi

kolesa (biciklje) svojega domačega izdelka

in jih priporočam vsem kolesarskim prijateljem in vsem, ki domačo obrt radi podpirajo.

Za vsako doma izdelano kolo jamčim dve leti.

Imam pa tudi veliko zalogo najfinjših angleških in dunajskih koles po nenavadno nizkih cenah.

Ker imam sedaj urejeno delalnico za nova kolesa, zmožen sem kolesa prenavljati, ponikljati in lakirati, iz starih nove narejati in izvrševati najtežavnejša popravila najbolje in najtočneje.

Zamenjavam tudi z ugodnimi pogoji nova kolesa s starimi.

Z velespoštovanjem se uljudno priporočam

(358-4)

Josip Kolar.

Obrtno naznanilo.

Usojam se p. n. občinstvu naznaniti, da sem se povrnil z Dunaja, kjer sem na o. kr. tehnološkem obrtnem muzeju dovršil osemtedenski tečaj za mizar-ske mojstre. Obila znanja, katera sem si pridobil, omogočevala mi bodo poslej še čim lepše, dovršeneje in solidneje izvrševati vsa v (450-2)

stavbeno in pohištveno mizarstvo

spadajoča dela.

Svojo delavnico v Ljubljani ob sv. Petra cesti št. 21 sem opustil, pomnožil pa obrtno delovanje v svoji večji

delavnici v Spodnji Šiški št. 136

ob državni cesti.

V to postavim tudi najnovejše stroje in bodem mogel toraj vsa, tudi največja izročena mi dela najtočneje in najceneje izvrševati.

S 1. majem t. l. otvorim na Marije Terezije cesti št. 14

v Ljubljani

bogato zalogo vsakovrstnega pohištva.

Za obila naročila se priporoča in beleži z najodličnejim spoštovanjem

Franc Burger

mizarški mojster v Spodnji Šiški št. 136.

Bartosch-ev zobni cement za samoplombiranje votlih zob.

S tem sredstvom, ki je preskušeno že več nego 20 let, si lahko vsakdo brez truda po navedbah porabnega navodila naredi zobno plombo, zato se isto posebno tam, kjer nedostaja zobozdravnih specialitet, more označiti kot dobrodošel pripomoček za daljše ohranjenje zob, kakor tudi kot pomoček zoper zobobol.

Cena: 1 stekleni lonček 1 gld.

Dobiva se pri (337-4)

Josipu Weiss-u (lekarna pri zamorcu)

DUNAJ, I, Tuchlauben 27

kakor v večini lekarn na Kranjskem.

Podpisana si dovoljujem naznanjati slav. občinstvu, da sem se s svojo trgovino (387-3)

preselila

iz barake v Wolfove ulice št. 5

(stare Gledališke ulice)

Priporočam najuljudneje p. t. odjemnikom svojo zalogo

rokavic, nogavic, predpasnikov, spodnjih kril itd., raznovrstnih vencev in šopkov

ter prosim prav obilnih obiskov z odličnim spoštovanjem

Rozalija Podkrajšek.

Javna zahvala.

Dne 28. februarja t. l. uničil mi je požar moja pri
ogersko-francoski zavarovalnici
„**Franco-Hongroise**“

zoper škodo po ognju zavarovana poslopja.
Že kmalu potem cenla mi je omenjena
zavarovalnica škodo in izplačala po njenem
glavnem zastopniku g. **Alfredu Ledenik-u**,
trgovcu v Ljubljani, zavarovano svoto
točno in brez vsakega odbitka.

Štejem si torej v dolžnost, izreči tej za-
varovalni družbi na njenem kulantnem postop-
panju svojo srčno zahvalo ter jo priporočam
vsakomur najtopleje. (464)

Ravne, dne 21. marca 1897.

Jože Stopar.

Franc Ceh
priča.

Jos. Bracar
priča.

Sidro

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

Priznana izborna, bolečine tolažeča ma-
zilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gl. se dobiva v vseh lekarnah.
Zahtevati naj se blagovoli to **splošno priljubljeno**
domače zdravilo vedno na kratko kot

Richterjev Liniment s „sidrom“

in sprejme naj se iz opreznosti le take
steklenice kot **pristne**, ki imajo znano
varstveno znamko „Sidro“. (3301-23)
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

H. Kenda v Ljubljani

prevzame

naročila za moderce po meri od gl. 4— na-
prej; garantira za dobro fasono in vzame vsacega
nazaj v slučaju, da ne vgaja;

prevzame

moderce za snažiti in jih popravlja kakor nove;
ima

največje izber gotovih dunajskih in francoskih
modercev, ki so izvrstno vrezani in iz najboljšega
materijala po sledečih cehah:

Modero „Valerie“, visoka fasona, kakor Stefanie,
kval. 504 rožena kost gl. 3-20
„ 503 ribja „ „ 5-10

Modero „Princess“, viška fasona, lahak, hladni
moderc za poletje,
kval. 505 creme gl. 3-40, kval. 509 iz belega pla-
tnenega batista gl. 5-30.

Modero „Stefanie“, visoka fasona iz platnenega
sivega ali svitlorjavega croisa z ribjo kostjo,
kval. 50 507 86 81 508 512
cena gl. 1-90 2— 2-20 2-60 3-20 3-25

Modero „Victoria“, hišni delavni moderc, posebno
priporočajoč damam v drugem stanu,
kval. C D M
cena gl. 2-50 3-50 5—

Modero „Stefanie“, visoka fasona z nepristnimi
ribjimi kostmi,
kval. 75 76 77 78 79 501 505
cena gl. —70 —85 1-10 1-30 1-45 1-70 1-75

Moderci iz rastlinskih dret, (Pflanzendrat),
za visoki život gl. 2-25
„ nizki „ „ 1-40 (408-2)

Ravnodržalec, (Geradehalter) za dečke in dekleta,
patentiran kot najizvrstne še te vrste
kval. 511 z jeklenim hrbtom gl. 2-30
„ 510 „ košenim „ „ 2-80

P. N. trgovci dobijo rabat.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno adresu, dobi proti
malemu povračilu in donesku za carinske stroške

1 gl. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da
dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 ele-
gantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z
imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim
draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega
angleškega papirja; 10 komadov finih angleških za-
vitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo;
ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev
s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. —
Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla
natanko in bode vsak priznal, da je to **podaritev**.

Jedina zaloga in razpošiljanje proti
poštnemu povzetju, eventualno tudi če se denar preje
vpošle, pri (457-1)

Wiener Uhren-Export S. Blodek
Wien, II/1, Pilersdorfgasse 3/N.

Pristno Brnsko sukno

za spomlad in poletje.

Kupon 3-10 m dolg, gl. 4.80 iz dobre
za popolno moško gl. 6.— iz boljše
obleko (suknja) gl. 7.75 iz fine
hišne in telovnik gl. 9.— iz finejše
stane samo gl. 10.50 iz najfin. pristne
ovčje
volne.

Jeden kupon za črno salonsko obleko gl. 10.—,
kakor sukno za površnike, turistiški lodei, najfinejše
grebenine in vse druge vrste sukna razpošilja po to-
varniških cenah kot rečna in solidna najboljša znana
zaloga tovarne za sukno (272-7)

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorec brezplačno in poštnine prosto. Jamči
se za pošiljatev po vzoru.

Ugodnosti, naročiti blago naravnost pri gornji
firmi v kraju tovarne, so precejšnje; **Velika**
izber, vedno novo blago, določene najnižje cene,
najpozornejša izvršitev tudi manjših naročil itd. itd.

Vožnje z omnibusi Ljubljana - Lavreca

in nazaj pričela se je

v nedeljo 21. marca

in dalje vsako **nedeljo** in **praznik**. Ob lepem, suhem vremenu tudi vsak
četrtak. Odhod iz Ljubljane s postajališča gostilna „**pri Lozarji**“, sv.
Jakoba trg točno ob **3.** in **5.** uri popoldne. Povratek v Ljubljano ob
4. uri in na željo večje družbe po potrebi.

Cena za jedno osebo in vožnjo

samo 10 kr.

Za vožnjo nazaj, ki se vrši, ko odide zadnji večerni vlak, **20 kr.** Omnibus
ima 20 sedežev in je — razun naznanjenih dnevov — proti pravočasni na-
ročitvi na razpolago tudi druge dni.

Obiskovalcem Lavreca je od **1. junija letos** na razpolago tudi

kopališče s plavalnico.

Natančneje se poizve tam.

(420-3)

Naznanilo otvoritve.

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem z današ-
njim dnem otvoril

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

(prej **Slécer**)

trgovino s steklom, porcelanom, podo-
bami, zrcali, svetilkami i. t. d.

ter

delavnico za stavbinsko in umetno steklarstvo.

Ker sem v tej stroki specialist in ker sem si tu in v inozemstvu pridobil
zmožnosti, zagotavljam, da se bodem potrudil p. n. odjemalcem v polni
meri zadoščati in prosim uljudno za blagohotni obilni obisk ter beležim
z odličnim spoštovanjem

(463-1)

Avgust Agnola.

urar v Ljubljani Fran Čuden urar v Ljubljani

Mestni trg šte. 25, nasproti rotovžu.

Pozor kolesarji!

„Styria“ kolesa

znana dosedaj kot **najboljša** in **najpriljubnejša**,
pridobila so letos **največje** novosti in zanimanje
postalo je zares veliko. Kot **glavni zastopnik** za
Kranjsko priporočam jih v prvi vrsti in najtopleje.
Tudi imam v zalogi prav dobre izdelke iz drugih
tovarn, kakor **dunajske** in **angleške** „**Korin**“
po **nenavadno** nizkih cenah.

Radovoljno zamenjavam tudi nova kolesa s starimi.

Usojam si slav. občinstvu posebno opozarjati na
svojo **največjo zalogo**

žepnih in stenskih ur, verižic,
prstanov, srebrnine, zlatnine.

Vsa popravila izvrše se točno in ceno.

K svoji trgovini pridružil sem še kot novo za-
logo **najboljše**

šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje.

V zalogi imam

najfinejše izdelke po **jako** nizkih cenah
z jamstvom.

Mehanična delavnica se nahaja na Poljanski cesti šte. 31 v lastni hiši

katera vzprejema in izdeluje vsa, tudi **najfinejša** popravila koles in šivalnih strojev. (453-2)

Istotam otvoril bodem tudi s 1. aprilom t. l. izvežbališče ali šolo za učenje kolesarstva

katera bode vsakemu novemu naročniku brezplačno na razpolago.

Priporočam se za obilen obisk najuljudnejše

Novi ceniki so brezplačno na razpolago.

Fran Čuden.